

Pekka Arinen 8.3.2018

Suomi ja Espanja

Suomi ja Espanja ovat hyvin erilaisia eurooppalaisia valtakuntia. Espanja on kaikilla tavanomaisilla mittareilla suurempi kuin Suomi. Vaikka Suomen pinta-ala on suurempi kuin Italian ja pienempi kuin Saksan, niin Espanja on vielä suurempi. Väestön ja sen moninaisuuden eroista tuskin kannattaa edes järkevästi keskustella.

Suomalaisten keskeisin turistikohde on Viro. Ruotsi ja Espanja tarvitaan yhdessä ennen kuin saadaan sama yöpymismäärä kuin Virossa.

Joka tapauksessa Espanja kiehtoo suomalaisia tavattomasti. Se on suhteellisen kaukana Ruotsiin ja Viroon verrattuna, mutta lentokoneella melko lähellä.

Kun kysyy Suomeen jääviltä sukulaisilta ja tuttavilta, että mitä he haluaisivat lahjaksi Espanjasta, niin useimmiten vastauksena on aurinko ja lämpö.

Näitä lahjoja voi tietenkin tuoda hieman vesitettynä iloisena mielenä ja lentokentältä hankittuna hunajarommina. Luonnonvoimille ei mitään voi

Espanja

Jotkut matkaajat haluavat tutustua kohdemaahansa tavallista enemmän. He saattavat opiskella maan kieltä ja lukea maan historian käännekohtia. Näin ainakin sukulaisille ja ystäville tavallisesti kerrotaan. Usein tutustuminen jää flamencon kastanjettien hankkimiseen ja huimiin tarinoihin hotellien ja uima-altaiden moni-ilmeisestä elämästä. Sopivasti illanistujaisissa lausuttu espanjalainen ilmaisu, Hola, Cerveza, Vino Blanco/Tinto vahvistaa syventymistä kulttuurin saloihin.

Nämä kulttuurin pintarakenteet ovat useimmiten se taso, jossa turistit liikkuvat. Kotoiset ongelmat ja tiukka työtahti painaa tavallisesti enemmän kuin jatkuva perehtyminen espanjalaiseen elämänmenoon.

Miksi pitäisi perehtyä siihen, miksi sähköjohdot on vedetty enemmän kuin vaarallisen näköisesti? Miksi pitäisi pohtia rakennusten keskeneräisyyksiä tai kahvilakeskustelujen desibelirajoja? Miksi pitäisi pohtia raha-automaattien tai vuokra-asuntojen laitteiden toimimattomuutta? Töihin on mentävä. Lapsi on vietävä tarhaan. Kaupassa on käytävä jossain matkojen päässä. Anoppikin/appiukkokin vaatii aina sitä ja tätä lisäpalvelusta. Tässä vielä kieliopintoja ja kulttuuriin perehtymistä!

Espanjaa tarkemmin

Näin päästäänkin helposti asioihin, joita Espanjassa talven pakkasia paossa olevat henkilöt voisivat oppia ja viedä mukanaan tuliaisina kotimaahansa. Tavalliselle viikkoturistille nämä asiat eivät avaudu.

Päällisin puolin molemmat maat näyttävät moderneilta eurooppalaisilta mailta. Kuitenkin kulttuurin syväranteissa on huomattavia eroja. Asian voisi kuvata niin, että Suomessa on siirrytty byrokratiayhteiskuntaan ja Espanja on vielä suurelta osin kansalaiskoti. Jos Espanjassa paikallinen joutuu sairaalaan, niin siellä on vähän päästä koko suku, usein yötä päivää. Jos Suomessa joutuu sairaalaan, niin sukulaisia saavat hoitajatkin tikulla etsiä. Espanjassa ei tutustuta ystävään, vaan ystävän ystäviin. Naimisiin ei mennä parisuhteeseen, vaan osaksi moni-ilmeistä sukulaisjoukkoa. Vaikka Espanja täyttää luonnollisesti monet EU:n vaatimukset, niin ilman tuttuja ja erityisesti tutun tuttuja asioiden hoito saattaa monimutkaistua. Lakien tulkinta on usein taitolaji.

Me suomalaiset hieman ihmettelemme tällaista yhteiskunnallista toimintaa. Tosin emme tietenkään ihmettele hirviporukoiden, salaseurojen ja muiden äijäporukoiden sekä lasikattoa särkevien feministien toimintaa.

Uusi tuontilaji

Molemmilla puolilla, byrokratiayhteiskunnalla ja kansalaiskodilla, ovat hyvät ja huonot puolensa. Kuitenkin eräässä asiassa espanjalaiset vetävät todella pitkän korren.

Asia liittyy siihen, mikä on vaivannut suomalaista yhteiskuntaa jo vuosia ellei vuosikymmeniä: koululaiset ja erityisesti pojat yksinkertaisesti tyhmenevät vuosi vuodelta. Tämä ei ole enää muheva otsikko iltalehdissä, vaan ikävä tosiasia opetusministeriön pöydällä. Ministeriö ei luonnollisestikaan osaa tehdä asialle mitään ja tutkijatkin ovat usein sormi suussa.

Espanja ei ole PISAn parhaita maita. Mutta jotain sieltä olisi opittava. Yllättäen keskuksena ovat karnevaalit. Tämä keväinen tapahtuma kokoaa lapsia ja aikuisia joka kylästä ja kaupunginosasta. Jokaiselle löytyy paikka ja kaikki nauttivat koko vuoden valmisteluista ja esiintymisistä. Tämä on todellista yhteisöllistä, kansalaiskodin toimintaa.

Meillä kokoavia organisaatioita ovat urheilun eri lajit. Tosin toiminta tapahtuu vanhempien rahoilla ja sitä vetää muutaman urheilijan kansainväliset saavutukset. Joukkonautinta on toki olemassa, mutta se on vähäistä. Kilpailumentaliteetti on liian vahvasti esillä. Lapset eivät pääse luontaisesti omaksumaan hyvälle elämälle kuuluvia aineksia, joita ovat mukanaolo ja kaikkien tasavertainen hyväksyntä.

Yhdistämällä espanjalaisten yhteisöllisyys ja elämästä nauttiminen pohjoisten pakkasten ja tuulien määrätietoisuuteen on asia, joka meidän olisi opittava ja kerrottava eteenpäin. Siihen varmaan kuuluu monta talvea Kanarian lämmössä, mutta joskus se on aloitettava. Ei anneta periksi. Lapsemme tarvitsevat muitakin tuliaisia kuin käsin kosketeltavia.

Pekka Arinen